

Riigi Teataja

Nr. 23.

19. märtsil 1929 a.

Nr. 23.

- Art. 147. Otsus Saku ja Saue valla piirimuutmiseks.
148. Otsus Alliku, Kirna, Väätsa ja Anna valla piirimuutmiseks.
149. Otsus Peri ja Timo valla piirimuutmiseks.
150. Juhtnöörid turbarabade kasutamiseks.
151. Teadaanne Eesti ja Taani ametivõimude kohta, kelle poole tuleb pöörduda ühe maa konsulil teisel maal juriidilise abiandmise kirjavahetuse kättetoimetamise ja kohtulikkude erinõuete asjus.
152. Teadaanne Eesti ja Rootsi ametivõimude kohta, kelle poole tuleb pöörduda ühe maa konsulil teisel maal juriidilise abiandmise kirjavahetuse kättetoimetamise ja kohtulikkude erinõuete asjus.
153. Teadaanne NSVL ühinemise kohta Baltimere Geodeetilise Konventsiooniga.
154. Määrused maksude võtmise kohta maaomavalitsuse kulude katteks Pärnumaal.
155. Täiendus sundmäärusele alkoholsete jookidega müügiõigusega restoranide ja einelaudade ning õllekaupluste ruumide sisseseadmise, korra, aja ja tervishoidlikkude nõuete kohta Tõrvas.
156. Osaline muudatus sundmääruses korstnate puhastamise kohta Paides.
157. Teadaanne koolikohustuse laiendamisest Narvas.

147. Siseministri 4. märtsi 1929 a. otsus Saku ja Saue valdade piirimuutmise asjas.

Alus: Eesti ajutise omavalitsuse 30. märtsi 1917 a. seaduse teostamise määruse 22. juunist 1917 a. (VSKK 1917 a. nr. 173, art. 953)
V osa § 1.

Kinnitan Harju maavolikogu 30. oktoobri 1928 a. otsuse (prot. nr. 3 p. XVII) Saku ja Saue valdade piirimuutmise asjas. Selle otsuse järgi eraldada Saku vallast ja liita Saue vallaga 1. aprilliks 1929 a. endise Saku mõisa maadest planeeritud juurdelõiked Saue valla taludele Tammasale nr. 89 — 0,27 hektaari ja Saareasale nr. 95 — 5,51 hektaari, kokku maa-alaga 5,78 hektaari, ühes seadustes ette nähtud kõigi avalikkude õiguste ja kohustega nende maa-alade suhtes.

Siseminister T. Kalbus.

Administratiiv-osakonna direktor E. Dolf.

148. Siseministri 7. märtsi 1929 a. otsus Alliku, Kirna, Väätsa ja Anna valdade piirimuutmise asjas.

Alus: Eesti ajutise omavalitsuse 30. märtsi 1917 a. seaduse teostamise määruse 22. juunist 1917 a. (VSKK 1917 a. nr. 173, art. 953)
V osa § 1.

Kinnitan Järva maavolikogu 27. veebruari 1928 a. otsuse (prot. p. 9) Alliku, Kirna, Väätsa ja Anna valdade piirimuutmise asjas. Selle otsuse järgi:

1. Eraldada Alliku vallast ja liita Kirna vallaga:

a) end. Türi-Alliku mõisa järelt: Türi-Alliku asundustalud — Türi-Alliku nr. 1, Reemendi nr. 3, Kandila nr. 5, Uhkme nr. 6, Hõljuri nr. 8, Tõlpla nr. 16, Sohlumäe nr. 17, Penitsa nr. 19, Kiisli nr. 20, Ürgla nr. 21, Tarkme nr. 22, Kupra nr. 24, Mollipilli nr. 25, Maalendi nr. 33, Sulevla nr. 2, Nurmoja nr. 7, Piitari nr. 4, Türi-Tõngi nr. 18, Kiude nr. 23, Odame nr. 34, Lipu

nr. 35, Vehmre nr. 36, Sirula nr. 37, Jäädma nr. 38, Samuri nr. 39, Äikla nr. 40, Ollivere nr. 42, Helgila nr. 43, Trusti nr. 44; krundid — nr. 46, nr. 47, nr. 48, nr. 49, nr. 50, nr. 51, nr. 52, nr. 53, nr. 54, nr. 55; Hundisaare küla talud — Nõutla nr. 9, Tähtmäe nr. 10, Viirumäe nr. 11, Hundisaare nr. 12, Määramäe nr. 13, Rõigasaare nr. 14, Kunileidme nr. 15; Saatre küla talud — Tisleri nr. 26, Kubja nr. 27, Kangro nr. 28, Altpere nr. 29, Innosaare nr. 30, Korter-hoone nr. 31, Vanakõrtsu nr. 32, riigimetsatükid A, B, C, D, E, kruusaauk, tagavaraheinamaa nr. 46, Türi-Alliku telliskivitehas ja vesiveski;

b) end. Tori mõisa järelt: riigi renditalud — Õle nr. 20, Rätsepa nr. 21, Uuesauna nr. 23, Kooli nr. 26; ostutalud — Juhani nr. 7, Rehe nr. 8, Jaani nr. 9, Hansu nr. 10, Reino nr. 11, Rehesauna nr. 22, Reino-sauna nr. 24 ja Pärdisaare, — kõik kokku maa-alaga 1288,69 tiinu, hinnatud maksustamiseks 14,78 atra.

2. Eraldada Kirna vallast ja liita Väätsa vallaga:

a) end. Kirna mõisa järelt: Vissuvere küla ostutalud — Kalmu nr. 19, Hindreku nr. 6, Koolitoa, Altoa nr. 5, Mäe nr. 4, Uustalu nr. 3, Sepasauna nr. XIII, Rätsepa nr. II, Märdiaugu nr. 20, Kalmusilla, Luste nr. 18, Altsaare nr. 11, Kalli nr. 2, Ahimetsa, Tõnusaare nr. 12, Tudavere nr. 13;

b) end. Väätsa mõisa järelt: Vissuvere küla ostutalud — Ülesaare nr. 22, Torba nr. 24, Kivita-Kääri nr. 25/26, Saaresauna nr. 28, Toppi nr. 7, Nurga nr. 23, Põlendmaa nr. 21;

c) end. Väätsa mõisa järelt: Vissuvere karjamõisa maast tükeldatud asundustalud ja endised renditalud — Männiku nr. 41, Kallisauna nr. 42, Andrese nr. 43, Paemurru nr. 44, Kuusiku nr. 45, Väljaotsa nr. 46, Lepiku nr. 48, Otsa nr. 47, Ojaotsa nr. 49, Veski nr. 52, Mäeotsa nr. 50, Lassi nr. 51, Juurdelõige nr. 53, Tõnusauna nr. 54, Kaasiksaare nr. 55, Järveotsa nr. 56, Sopisauna, Matsimäe nr. XI, Rabasauna nr. XII, Kaldellusauna, Kaitsemetsa-Mäepere, Kaitsemetsa-Suurepere, Virpsaare nr. 18, Kaheraba nr. 29 ja Lopesilla — kõik kokku maa-alaga 1441,10 tiinu, hinnatud maksustamiseks 12,17 atra.

3. Eraldada Kirna vallast ja liita Anna vallaga:

a) end. Kirna mõisa järelt: Pöiatu küla ostutalud — Sillaotsa nr. XIV, Veskipere nr. 14 ja Jüripere nr. 15;

b) end. Väätsa mõisa järelt: Pöiatu küla renditalu Liivamäe nr. 16 — kõik kokku

maa-alaga 404,93 tiinu, hinnatud maksustamiseks 1,51 atra.

Ühes maa-aladega lähevad vastavatele valdadele üle seadustes ette nähtud kõik üldised avalikud õigused ja kohused liidetavate maa-alade ja seal asuvate elanikkude suhtes.

Alliku vallalt tema üldvarandustest — ühes maa-aladega eraldatavate elanikkude osana — läheb Tori koolimaja ühes aida ja laudaga Kirna valla valdamisele ja omanduseks kõigi nende õiguste ja kohustega, millistega Alliku vald neid seni valdas või vallata võis.

Kirna vald maksab oma üldvarandustest temalt ühes maa-aladega eraldatavate elanikkude osaks: Anna vallale 108 kr., Väätsa vallale 1.026,78 kr. kahe aasta jooksul.

Väätsa vallaga liidetavas Vissuvere külas asetsev Koolitoa talu jääb edasi Kirna valla omanduseks, kuna Väätsa vald ei soovi seda kasutada.

Need piirimuudatused ühes õiguste, kohuste ja varanduste üleandmisega teostada 1. aprilliks 1929 a.

Siseminister T. Kalbus.

Administratiiv-osakonna direktor E. Dolf.

149. Siseministri 7. märtsi 1929 a. otsus Peri ja Timo valdade piirimuutmise asjas.

Alus: Eesti ajutise omavalitsuse 30. märtsi 1917 a. seaduse teostamise määruse 22. juunist 1917 a. (VSKK 1917 a. nr. 173, art. 953)

V osa § 1.

Kinnitan Võru maavolikogu 13. juuli 1928 a. otsuse Peri ja Timo valdade piirimuutmise asjas.

Selle otsuse järgi:

1. Eraldada Peri vallast ja liita Timo vallaga järgmised maaüksused: Himmiste külast — Pille nr. 1, Kindsi nr. 2, Toropi nr. 3, Toropi nr. 3-a, Juusa nr. 4 ja Meemanni nr. XVIII; Koolma külast — Koolma nr. 6, nr. 7 ja nr. 5, Metsamaa nr. 40-B ja nr. 40-A ning Hanipaju nr. XI; Toropi külast — Toropi nr. 8, Tõulsimäe nr. XVII, nr. XVII—I ja nr. XVII—II, Kuresaare nr. XV, Kelga nr. XV—II, Kernjärve nr. XVI, Paidra nr. XII—I, nr. XII—II, nr. XII—III ja Eiche nr. XX; Vastse-Koiola asunduse järele kuuluvad krundid nr. nr. 1—12 ja 16—38; Vastse-Koiola riigimets ja Pauli kooli- ja vaestemaja krunt, kokku maa-alaga 1,852,65 hektaari, hinnatud maksustamiseks 2722,79 puhaskasu rubla.

2. Eraldada Timo vallast ja liita Peri vallaga: Rosma külast — talud nr.nr. 13, 14, 15, 16, 16-a, 17, 18 ja 72; Soo külast — talud nr.nr. 19—27, Rosma koolikoht nr. 1 ja soldatikohad nr.nr. VI, VII ja VIII, kokku maa-alaga 568,26 hektaari, hinnatud maksustamiseks 1.064,46 puhaskasu rubla.

Ühes mainitud maa-aladega lähevad üle vastavatele valdadele:

a) seadustes ette nähtud kõik üldised avalikud õigused ja kohused nende maa-alade ja sealasuvate elanikkude suhtes;

b) neil maa-aladel asetsevad senise vallaomavalitsuse varandused, nimelt: Peri vallalt Timo vallale — Pauli kooli- ja vaestemajakoht, pindalaga 12,56 hektaari, ühes hoonetega ja kooli inventariga, koguväärtusega 4.659,47 kr., ja Timo vallalt Peri vallale — Rosma koolikoht, pindalaga 30,19 hektaari, ühes hoonetega ja kooli inventariga, koguväärtusega 2.414,20 kr., vastamisi kummagi valla täielikule valdamisele ja omanduseks ilma muu tasuta kõigi nende õigustega ja kohustustega, millistega endine vald neid seni valdas või vallata võis.

Need piirimuudatused ühes õiguste, kohuste ja varanduste üleandmisega teostada 1. aprilliks 1929 a.

Siseminister T. Kalbus.

Administratiiv-osakonna direktor E. Dolf.

150. Põllutööministri juhtnõõrid turbarabade kasutamiseks.

Alus: Turbarabade tarvitamiseks andmise määruse § 2 (RT 88 — 1928).

§ 1. Põllutööministeeriumi valdamisel olevate turbarabade kasutamine sünnib:

a) rabatükkide väljarentimise teel kütte- ja alusturba lõikamiseks;

b) turba kantmeetri viisi müügi teel — ühekordsete turba lõikamislubade alusel;

c) juurdelõigetena kuni 5 ha väikemajapidamistele riigimaade planeerimise korras, kui maad piirduvad ja rabal kasvava metsa tihedus ei ole üle 0,3.

§ 2. Turbarabasad antakse rendile:

a) põllumajanduslikuks otstarbeks põllumajanduslikele ja ühistegelikele ettevõtetele kuni 99 aasta peale;

b) põllumajapidamistele kuni 5 ha suurustes tükkides kuni 24 aasta peale;

c) tööstuslikeks ja kaubanduslikeks otstarbeks füüsilistele ja juriidilistele isikutele kuni 99 aasta peale.

§ 3. Sooviavaldused turbarabade rendile saamiseks või ühekordseks turba lõikamiseks

esitatakse riigimaade ringkonna valitsejale või metsaülemale hiljemalt 1. juuniks iga aasta, vastavalt sellele, kelle piirkonnas raba asub. Ühisuste poolt esitatavatele sooviavaldustele lisatakse juurde:

a) ärakiri ühisuse kinnitatud põhikirjast, ja

b) ärakiri ühisuse peakoosoleku protokollist, milles ühisus esindajaid volitab sooviavaldusi turbarabade rendile saamiseks esitama ja rendilepinguid sõlmima.

Sooviavaldused turbarabadest juurdelõigete saamiseks esitatakse riigimaade ülemale, kelle piirkonnas turbaraba asub.

§ 4. Turbarabatükke turba lõikamiseks eradab ja rendi nende kasutamise eest määrab koha peal kindlaks riigimaade ringkonna valitseja või metsaülem.

On ühe ja sama turbaraba peale mitu rendilesoovijat, jagatakse see ära soovijate vahel, vastavalt nende tarvidusele. Kui jagamine raba otstarbekohast kasutamist takistab, antakse selle rendile saamiseks eesõigus turba- ja põllumajanduslikele ühingutele.

§ 5. Rendimääramise akt peab sisaldama järgmisi andmeid:

A) kellele kavatsatakse raba rendile anda ja rendiaja vältus;

B) rendile antava raba või selle üksikute tükkide suurus, sama ka kuivatustingimused ja andmed raba pinna ja aluspõhja kohta;

C) turbakihi paksus, selle headus ja ärakasutamise võimalus;

D) maapinna rent, mis määratakse ha pealt järgmiselt:

a) rabade eest, kus kuivatustingimused rasked, — 0,75—1,2 krooni;

b) rabade eest, kus kuivatustingimused kerged, — 1,3—1,8 krooni ja

c) rabade eest, kus kuivatustingimused kerged ja mida heina- või karjamaaks võib kasutada, — 2,4—3,0 krooni;

E) rent rabal asuvate hoonete ja sisseseadete eest, mis juhatuskirja nr. 2546 — 1923 a. järele määratakse;

F) rendilepingu eritingimused;

G) peale maapinna rendi (p. D) võetakse tööstuslikeks ja kaubanduslikeks otstarbeks (juhtn. § 2 p. c) väljarenditavate turbarabade eest veel tasu iga väljavõetava kantmeetri õhukuiva turba pealt järgmiselt:

a) alusturba pealt (kantmeetri raskus kuni 130,0 kg 25% niiskuse juures) — 1—3 senti, ja

b) põletisturba pealt (kantmeetri raskus üle 130,0 kg 25% niiskuse juures) — 3—8 senti;

H) punkt G tähendatud juhtudel määratakse kindlaks ka minimaalne turba produkt-

sioon aastas, mis tegelikkude tarviduste ja kohalikkude olude kohaselt kindlaks määratakse ja selle rendimäär.

§ 6. Hiljemalt seitsme päeva jooksul peale rendimääramise akti kokkuseadmist saadab riigimaade ringkonna valitseja või metsaülem selle alluvuse kohaselt kas riigimaade või riigimetsade valitsusele kinnitamiseks.

§ 7. Kinnitatud rendimääramise akti järele sõlmib riigimaade ringkonna valitseja või metsaülem rendilepingu ja annab rendiobjekti rentnikule üle. Rendilepingud eraldi kinnitamisele ei kuulu.

§ 8. Rendilepingu tingimuste täitmise kindlustuseks võetakse kautsjoni poole aasta rendi suuruses, kui turbarabadel puuduvad riiklikud hooned ja sisseseaded, — on aga need olemas — nõutakse kautsjon terve aasta rendi suuruses.

Rendileantavad hooned on rentnik kohustatud tule vastu kinnitama vähemalt hinnatud väärtuses.

§ 9. Lubatähti ühekordseks turbalõikamiseks riigimaade või riigimetsade valitsuse poolt selleks määratud rabadest, annab vastav riigimaade ringkonna valitseja või metsaülem kohe maksetava tasu eest, arvates välja lõigata kavatsetava õhukuiva küttureturba kantmeetri hinnaks 6—15 senti ja õhukuiva alusturba kantmeetri hinnaks 3—6 senti, arvesse võttes turba headust ja raba kasutamise võimalusi.

§ 10. Tööstuslikuks ja kaubanduslikuks ostarbeks renditud turbarabadest väljavõetava, sama ka ühekordsete turbalõikamise lubade alusel lõigatava turba kvantumi teeb iga aasta kindlaks riigimaade ringkonna valitseja või metsaülem või tema asemik hiljemalt 1. novembriks, ning seab kokku vastavad aktid. Väljalõigatud turba ülevaatuse aeg määratakse kindlaks kokkuleppel asjaosalistega. Ületab väljavõetud turba kvantum lepingus või lubades tähendatud hulga, nõutakse sisse enne turba väljaveo loa andmist rohkem lõigatud turba hind.

Juhtudel, kui väljavõetud turba kvantumi eest nõutavat tasu raba kasutajad 31. detsembriks ära ei ole tasunud, nõutakse see sisse kohtu korras, kusjuures nõude kindlustuseks väljavõetud turvas kinni peetakse.

§ 11. Käesolevaga tühistatakse Põllutöoministri juhtnõõrid 27. märtsist 1925 a. (RT 55/56 — 1925) ja 11. juunist 1927 a. (RT 61 — 1927).

22. veebruaril 1929 a.

Põllutöominister K. Soonberg.

Maakorralduse ja metsade peavalitsuse
peadirektor J. Kitsing.

151. Välisministeeriumi teadaanne.

Ühenduses Eesti-Taani vahelise deklaratsiooniga 9. maist 1927 a. Haagis 17. juulil 1905 a. sõlmitud tsiviilprotsessi-konventsiooni vastastikku maksmapaneku kohta, Välisministeerium teatab, et Välisministeeriumi ja Taani saatkonna vahel Tallinnas teostatud nootidevahetusega (Taani Saatkonna verbaalnoot 28. septembrist 1928 a. ja Välisministeeriumi vastus 18. oktoobrist 1928 a.) on vastastikku teatavaks tehtud need Eesti ja Taani ametivõimud, kelle poole tuleb pöörduda ühe maa konsulil teisel maal juriidilise abiandmise kirjavahetuse kättetoimetamise (konventsiooni art. 1) ja kohtulikkude erinõuete (art. 9) asjus.

Eestis on ametivõimudeks, kelle poole konsulil tuleb pöörduda nii juriidilise abiandmise kirjavahetuse kättetoimetamise kui ka kohtulikkude erinõuete asjus, rahukogude esimehed, nimelt: 1) Tallinna-Haapsalu rahukogu Tallinnas, 2) Rakvere-Paide rahukogu Rakveres, 3) Tartu-Võru rahukogu Tartus ja 4) Viljandi-Pärnu rahukogu Viljandis.

Taanis Kopenhaageni linnas on ametivõimudeks, kelle poole konsulil tuleb pöörduda juriidilise kirjavahetuse kättetoimetamise asjus, Kopenhaageni „Magistrat“, ja kohtulikkude erinõuete asjus — Taani Kohtuministeerium. Väljaspool Kopenhaageni linna tuleb konsulil nii juriidilise abiandmise kirjavahetuse kättetoimetamise kui ka kohtulikkude erinõuete asjus pöörduda selle departemangu prefekti poole, kus elab või asub isik, kellele kirjavaetus määratud või kellesse erinõue puutub. Taani departemangud on järgmised:

Departemangu nimi:	Aadress:
Aabenraa Amt:	Aabenraa.
Aalborg Amt:	Aalborg.
Aarhus Amt:	Skanderborg.
Bornholms Amt:	Rønne.
Frederiksborg Amt:	Hillerød.
Faerø Amt:	Thorshavn.
Haderslev Amt:	Haderslev.
Hjørring Amt:	Hjørring.
Holbaek Amt:	Holbaek.
Københavns Amt:	København.
Maribo Amt:	Nykøbing, Falster.
Odense Amt:	Odense.
Praestø Amt:	Naestved.
Randers Amt:	Randers.
Ribe Amt:	Ribe.
Ringkøbing Amt:	Ringkøbing.
Sorø Amt:	Sorø.
Svendborg Amt:	Svendborg.
Sønderborg Amt:	Sønderborg.
Thisted Amt:	Thisted.
Tønder Amt:	Tønder.

Vejle Amt: Vejle.
Viborg Amt: Viborg.

Ühtlasi on Taani Valitsus endale reserveerinud konventsiooni artiklites 6 ja 15 ette nähtud õiguse vastu seista juriidilise abiandmise kirjavahetuse sunduseta kättetoimetamisele ja kohtulikkude erinõuete teostamisele otsekohe diplomaatiliste või konsulaaresindajate poolt Taani territooriumil, välja arvatud juhtumine, kus tegemist juriidilise abiandmise kirjavahetuse sunduseta kättetoimetamisega isikule, kes paluva riigi kodanik.

Välisminister J. Lattik.

152. Välisministeeriumi teadaanne.

Ühenduses Eesti-Rootsi vahelise deklaratsiooniga 27. novembrist 1923 a. Haagis 17. juulil 1905 a. sõlmitud tsiviilprotsessi-konventsiooni vastastikku makspaneku kohta, Välisministeerium teatab, et Eesti Saatkonna ja Rootsi Välisministeeriumi vahel Stockholmis teostatud nootide vahetusega (Saatkonna verbaalnoot 5. novembrist 1928 a. ja Rootsi Välisministeeriumi vastus 12. novembrist 1928 a.) on vastastikku teatavaks tehtud need Eesti ja Rootsi ametivõimud, kelle poole tuleb pöörduda ühe maa konsulil teisel maal juriidilise abiandmise kirjavahetuse kättetoimetamise (konventsiooni art. 1) ja kohtulikkude erinõuete (art. 9) asjus.

Eestis on ametivõimudeks, kelle poole konsulil tuleb pöörduda nii juriidilise abiandmise kirjavahetuse kättetoimetamise kui ka kohtulikkude erinõuete asjus, rahukogude esimehed, nimelt: 1) Tallinna-Haapsalu rahukogu Tallinnas, 2) Rakvere-Paide rahukogu Rakveres, 3) Tartu-Võru rahukogu Tartus ja 4) Viljandi-Pärnu rahukogu Viljandis.

Rootsis on ametivõimudeks, kelle poole konsulil tuleb pöörduda juriidilise abiandmise kirjavahetuse kättetoimetamise asjus, selle provintsi, kus kättetoimetamine tuleb teostada, „Kungl. Maj: ts Befallningshavande“ (Kuninga volinik), või, kui kättetoimetamine kuulub teostamisele Stockholmi linnas, „Överståthållaråmbetet“ (linnapäalik). Kohtulikkude erinõuete asjus tuleb konsulil pöörduda selle „Rådhusrätten“ (magistraatkohtu) või „Häradsrätten“ (ringkonnakohtu) poole, kelle teostamisele nõue kuulub.

Juhtumisel, kui kummagi maa ametivõimud eelistavad asjaajamist diplomaatilisel teel, on Eesti ja Rootsi Välisministeeriumid valmis edasi saatma kohtulikke erinõudeid kompetentsele kohtule täitmiseks.

Välisminister J. Lattik.

153. Välisministeeriumi teadaanne.

Välisministeerium teatab Soome Valitsuse vastava teadaande põhjal, et 9. veebruaril 1929 a. deponeeriti Helsingis Soome Välisministeeriumis Nõukogude Sotsialistlikkude Vabariikide Liidu Valitsuse deklaratsioon ühinemise kohta Läänemere Geodeetilise Konventsiooniga, sõlmitud Helsingis 31. detsembril 1925 a. Eesti, Saksa, Taani, Vabalinn Danzigi, Soome, Läti, Leedu, Poola ja Rootsi vahel ja jõusse astunud 28. veebruaril 1928 a. Konventsioon astus jõusse Nõukogude Sotsialistlikkude Vabariikide Liidu suhtes deklaratsiooni deponeerimise kuupäeval, s.o. 9. veebruaril 1929 a.

Välisminister J. Lattik.

Pärnu maavolikogu otsusega 7. jaanuarist 1929 a. vastu võetud ja Rahaministeeriumi kirjaga 9. veebruarist 1929 a. nr. 8810-M kinnitatud

154. Määrused maksude võtmise kohta maaomavalitsuse kulde katteks Pärnumaal.

Alus: 19. jaanuari 1920 a. Valla- ja maaomavalitsuste sissetulekute, väljaminekute, eelarvete ja aruannete ajutise seaduse §§ 5—8, 23—36, 37, 38, 46, 47—51 (RT 18/19—1920) ja selle seaduse muutmise ja täiendamise seadus 31. detsembrist 1920 a. (RT 3—1921). 25. mai 1928 a. Ärimaksu kohta käivate seaduste muutmise seaduse teine osa IV jagu § 4 (RT 44—1928) ja 21. detsembri 1928 a. Trahteriäride liikide täiendamise ja omavalitsuse trahteriäride tulude kindlustamise seadus (RT 105—1928).

I. Trahterimaks.

§ 1. Maaomavalitsuse heaks võetava trahterimaksu alla kuuluvad Pärnumaal väljaspool linna ja alevite piire asuvad trahterid, restoranid, seltside einelauad, tee- ja šöögimajad, võõrastemajad, raudteejaamade einelauad jne., s. o. kõik need asutused ja ärid, mis RT 105—1928 avaldatud „Trahteriäride liikide täiendamise ja omavalitsuse trahterimaksu tulude kindlustamise seaduses“ loetletud.

§ 2. Üldise trahterimaksu summa terve maa kohta järgnevas aastaks määrab maavolikogu igal aastal hiljemalt 1. detsembriks, jagades trahteriasutusi liikidesse ja määrates ära iga üksiku liigi maksusumma.

§ 3. Iga liigi maksusumma jagab üksikute trahteriasutuste vahel maaomavalitsus hiljemalt 1. jaanuariks, võttes aluseks jagamisel asutuste läbimüügi võimalusi, asukohti ja muid tingimusi.

§ 4. Maksujaotus antakse teada maksu-maksjaile hiljemalt 15. jaanuariks. Maksu-maksjal jääb õigus mitteõiglase maksujaotuse üle vastulausega esineda maavolikogule kuni 31. jaanuarini. Maavolikogu otsuse peale võib maksumaksja kaebust tõsta administratiiv-kohtukorras.

§ 5. Maksujaotuse lõpul saadetakse trahterimaksu lehed maksjaile allkirja vastu kätte. Maksu tasumise tähtajad määrab maavalitsus. Maksjad on kohustatud antud tähtajaks maksu maavalitsusele ära tasuma.

§ 6. Ei maksa trahteriasutuste omanikud maksu tähtajaks, jääb maavalitsusel õigus neid asutusi politsei läbi sulgeda ja võlgnevat maksu ühes 2% viivitustrahviga politsei kaudu vastu-vaidlematus korras sisse nõuda. Pärast maksu võla tasumist on asutusepidajal õigus uuesti oma äri avada.

§ 7. Trahteriasutustelt, mis avatakse pä-rast maksujaotust, võetakse maksu nende ava-mise päevast arvates. Selle maksumäärab maavalitsus ja see loetakse üldise summa täiendusmaksuks.

II. Maks autode, mootorrataste, jaht-laevade ja mootorpaatide pealt.

§ 1. Sõiduautode, veoautode, mootorrataste, jahtlaevade ja mootorpaatide pealt väljaspool linna ja alevite piire võetakse maksu aastas:

- a) sõiduauto hobusejõu pealt 6 kr.,
- b) veoauto hobusejõu pealt kandejõuga kuni 1½ tonni 4 kr.,
- c) veoauto hobusejõu pealt kandejõuga üle 1½ tonni 7 kr.,
- d) mootorratta hobusejõu pealt 4 kr.,
- e) jalgrattale külge pandava mootori (abimootori) hobusejõu pealt 3 kr.,
- f) mootorpaadi hobusejõu pealt 2 kr.,
- g) purjejahi pealt 5 kr.

Need maksud tulevad tasuda maavalitsu-sele iga aasta 1. juuliks.

Märkus. Politsei, kaitseliidu ja tuletõrje otsekohesest teenistuses tarvitusel olevad mootorsõiduriistad vabastatakse ma-omavalitsuse heaks võetavast maksust.

§ 2. Sõiduriistad, mis omandatud peale mak-sutähtpäeva, maksustatakse omandamise päe-vast arvates proportsionaalselt aastamaksu sum-male, arvates maksu väljaarvamisel poolikud kuud tervetena. Maks tuleb tasuda ühe kuu jooksul, arvates maksuobjekti omandamise päevast.

§ 3. Tähtajaks tasumata jäänud maksu pealt võetakse trahviraha esimesel kuul — 25% maksumummast, teisel kuul — 50%, kuna alates kolmandast kuust maks sisse nõutakse politsei läbi vastuvaidlemata korras kahekord-selt.

III. Maks laskeriistade- ja jahilubade pealt.

§ 1. Laskeriistade lubade väljaandmisel võetakse nende omandajatel maomavalitsuse heaks 50 senti loa pealt aastas, millise maksu laskeriistaloo väljaandja — politsei sisse võtab ja maavalitsusele edasi annab.

§ 2. Jahiloo (jahipileti) pealt võetakse maa-omavalitsuse heaks selle väljaandmisel 5 krooni aastas.

IV. Lõbustusemaks.

§ 1. Kõikide avalikkude maksuliste pi-dustuste, lõbustuste ja ettekannete pealt, mis korraldatakse väljaspool linna ja alevite piire, välja arvatud erimaksu alla kuuluvad laada-lõbustused, võetakse peale Punase Risti ja kultuurkapitali maksu maomavalitsuse heaks lõbustusemaksu järgmiselt:

a) Hariduslike, kunstiliste, heategevate, tuletõrje ja kaitseliidu organisatsioonide poolt toime pandavad kontserdid, näitemängud, pere-konna-, kõne- ja raadioõhtud, näituste ja teiste kunstilise ja õpetliku iseloomuga pidustuste pealt, kui nende sissetulek läheb kultuuriliseks, hariduslikuks ja heategevaks otstarbeks — 10% pääsetähtede hinnast.

b) Kõigilt teistelt organisatsioonidelt, niisama ka kõigi p. a all tähendatud seltside poolt korraldatavate kino-etenduste, näitemüükide, väljasõitude, rahvapildude, ainult tantsu-, lille- ja maskipildude pealt, ükskõik milliseks ots-tarbeks neid ei korraldata — 15% pääse-tähtede hinnast.

c) Kõigilt pidustustelt ja ettekannetelt, mis eraisikute poolt isiklikes huvides ja kasuks toime pannakse — 30% pääsetähtede hinnast.

Märkus 1. Koolide ja koolihooleko-gude vastutusel koolide heaks toimepan-davad peod on lõbustusemaksust vabasta-tud.

Märkus 2. Erakorralistel juhustel on maavalitsusel õigus sellekohaste palvete peale oma äranägemisel maomavalitsuse heaks võetavat lõbustusemaksu alandada või vabastada.

Märkus 3. Vaidluse korral määrab kindlaks maavalitsus, millised organisat-sioonid nimelt kuuluvad hariduslike, kunstiliste ja heategevate organisat-sioonide hulka.

§ 2. Piletid pidustustele ja lõbustustele pääsemiseks peavad olema raamatusse köide-tud, tüvede küljest ärarebitavad ja nummerda-tud. Piletitel ja nende tüvedel peab olema tähendatud pidustuse korraldaja nimi, pidu-stuse aeg, koht, pidu iseloom ja pääsetähe hind. Kui pileti aset täidavad kutsekaardid, peavad nad vastama samadele nõuetele.

§ 3. Kõik maksuliste lõbustuste ja pidustuste korraldajad on kohustatud enne lõbustuse toimepanemist müügile määratud piletid maavalitsuses registreerima. On keelatud müüa ja kassa ruumides või eelmüügil pidada registreerimata pileteid ja müüa pääsetähti kallimalt kui neil näidatud hind või tarvitada müügiks pääsetähtede kontse.

Märkus. Maavalitsus võib volitada erakorralistel juhustel ka vallavalitsusi pääsetähti registreerima.

§ 4. Kahe nädala jooksul peale peo toimepanemist on selle korraldaja kohustatud pääsetähtede tüved ja müümata pääsetähed maavalitsusele kontrollimiseks esitama ja maavalitsusele lõbustusemaksu ühes Punase Risti ja kultuurkapitali heaks võetava maksuga tasuma. Tähtjaks tasumata jäänud maks loetakse võlaks peokorraldaja arvel ja nõutakse sisse ühes 2% viivituserahaga kuus politsei läbi vastuvaidlemata korras.

Märkus. Maavalitsusel on õigus tarvilikkudel juhtumistel lõbustusemaksu pääsetähtede registreerimisel ette sisse nõuda. Müümata piletite pealt ette makstud lõbustusemaks maksetakse pidukorraldajale tagasi kahe nädala jooksul müümata piletite ja tüvede esitamisel. Kui piletite tüved ei ole tähtjaks esitatud, on maavalitsusel õigus ettemakstud lõbustusemaksu arvata oma kasuks kõigi registreeritud piletite pealt.

§ 5. Järelevalvet lõbustusemaksu määrase täitmise üle, peale politsei, teostab maavalitsus selleks volitatud isikute kaudu. Lõbustusemaksu kontrolöriil on õigus vabalt maksuliste lõbustuste kohale ilmuda ja piletite kontrollimist kassa- ja lõbustuseruumides ette võtta. Lõbustuste toimepanijad või nende asemikud on kohustatud kontrolöridele kõiki nende ametikohustuste juures tarvis olevaid teateid andma ja nõuetavaid pääsetähti ja raamatuid ette näitama.

§ 6. Maksuliste etenduste ja pidustuste korraldajailt, kes registreerimata pileteid müüvad, pidulistelt vähemal määral lõbustusemaksu võtavad või lõbustusemaksu tasumisest kuidagi viisi kõrvale hoiavad, nõutakse lõbustusemaks sisse vastuvaidlemata korras 30% alusel kahekordselt.

V. Laada- ja turuplatsimaks.

§ 1. Laada- ja turuplatside eest ja müügile toodud saaduste, kaupade ja loomade pealt võetakse maksu:

Maksualused	Maksud	
	Laadal	Turul
	Kr. s.	Kr. s.
Müüdava hobuse pealt	—,50	—
Müüdava sarvloomade pealt	—,25	—
Müüdava vasika, lamba ja põrsa pealt	—,10	—
Müüdava sea pealt	—,25	—
Vankri või ree pealt, millest või mille kõrvalt müüakse kaupa, mis pole maksustatud eelmiste punktide järele	—,50	—,25
Auto pealt, millest või mille kõrvalt kaupa müüakse	2,—	—,50
Laualt või maasoleva korvi või kasti pealt	—,25	—,10
Kaupmeestelt ja laadapäevapilt-nikkudelt tarvitatava ruutmeetri või selle osa pealt	—,25	—,10
Laada lõbustustelt (palaganid, karussellid jne.) ruutmeetri või selle osa pealt	2,—	—

Märkus. Laada- ja turuplatsimaksu hulka ei arvata müüjate käes tarvitada olevate poodide, laudade ja muude sisseadete üür.

§ 2. Igaüks, kes laada või turuplatsi piirkonda midagi müügile toob või sealt ostes edasi müüb, on kohustatud müügi algul laada- või turuplatsimaksu oma müügiobjektile vastaval määral kohaliku vallavalitsuse esindajale ära maksma.

Märkus. Laadaplatsi piirkonnaks arvatakse 3 km raioon laadaplatsi keskkohalt arvates.

§ 3. Müügiks tarvitatava maapinna suuruse ja kauba väärtuse maksuvõtmisel määrab kindlaks maksuvõtja.

§ 4. Laada- ja turumaksu vastuvõtmisel antakse kviitung, mida müüjad on kohustatud kontrollivale ametnikule või politseile ette näitama.

§ 5. Isikutelt, kes laada- või turumaksu maksmata jätavad või seda maksmast tõrguvad, nõutakse see sisse politsei kaudu vastuvaidlemata korras ühes 2% viivituserahaga kuus.

§ 6. Laadamaksust läheb 50% maaomavalitsusele ja 50% vallaomavalitsusele, kelle piirkonnas laada asupaik. Turumaks läheb tervelt kohaliku vallaomavalitsuse heaks.

Märkus. Vallaomavalitsustel, kelle piirkonnas turuplats, on õigus turumaksu vallavolikogude otsusel võtmata jätta.

§ 7. Laadamaksu kviitungite valmistamise kulud kannab maavalitsus, muud kulud aga vallavalitsus.

VI. Maks kaubandus- ja tööstuslike ettevõtete äritunnistuste pealt. Alus: Ärimaksu kohta käivate seaduste muutmise seaduse (RT 44—1928) IV jagu § 4.

§ 1. Väljaspool linna ja alevite piire asuvad kaubandus- ja tööstuslikud ettevõtted on kohustatud maksuma riigipõhiärimaksu määrast 50% lisapõhiärimaksu maaomavalitsuse heaks Eesti Panga osakonda maavalitsuse arvele äritunnistuse võtmisega ühel ajal.

VII. Kantseleimaks.

§ 1. Kantseleimaksu võetakse maavalitsuse kantseleis igasugu tunnistuste kui ka allkirjade, lepingute, ära- ja väljakirjutuste tõestamise pealt 9 senti; iga ära- ja väljakirjutuse lehe pealt 9 senti, kusjuures lehekülje peale mitte vähem kui 25 rida arvatakse. Ära- ja väljakirjutused, milles alla 25 rea, loetakse ühe lehe ette ja kuuluvad 9-sendilise kantseleimaksu alla.

VIII.

Käesolev määrus astub jõusse 15. päeval pärast avaldamist Riigi Teatajas ja samast ajast kaotavad maksuse RT 67/68—1925 avaldatud „Määrused maksude võtmise kohta omavalitsuse kulude katteks Pärnu maakonnas“ ja samade määruste muudatus, mis avaldatud RT 16—1927.

Pärnu maavalitsuse esimees J. Markson.

Sekretär A. Lusik.

Tõrva linnavolikogu poolt 24. jaanuaril 1929 a. vastu võetud

155. Täiendus sundmäärusele alkoholsete jookidega müügi õigusega restoranide ja einelaudade ning õllekaupluste ruumide sisseseadmise, korra, aja ja tervishoidlike nõuete kohta Tõrva linnas.

Linnavolikogu poolt 26. jaanuaril ja 29. märtsil 1928 a. antud ning RT 38—1928 avaldatud sundmäärust alkoholsete jookide müügi õigusega restoranide ja einelaudade ning

õllekaupluste ruumide sisseseadmise, korra, aja ja tervishoidlike nõuete kohta Tõrva linnas täiendada järgmise märkusega § 16 juurde:

Märkus. Viina võib joogikohtades väljaviimiseks müüa kuni kella 17.

Linnapea abi A. Terra.

Sekretär Erman.

Paide linnavolikogu poolt 28. jaanuaril 1929 a. vastu võetud

156. Osaline muudatus sundmääruses korstnate puhastamise kohta Paide linnas.

Linnavolikogu poolt 23. juulil 1923 a. vastu võetud ja RT 115—1923 avaldatud sundmäärus korstnate puhastamise kohta Paide linnas § 2 p. 1 ära muuta ja maksuma panna järgmisel kujul:

1) kõiki majas tarvitusel olevaid korstnaid aasta jooksul kaheksa korda puhastada ja nimelt üks kord poolteise kuu tagant.

See muudatus hakkab maksuma kaks nädalat pärast avaldamist RT.

Linnapea Purfeldt.

Sekretär Ülem.

157. Teadaanne koolikohustuse laiendamise kohta Narva linnas.

Narva linnavalitsus teatab, et Narva linnavolikogu poolt 18. detsembril 1928 a. võeti vastu järgmine otsus, mis kinnitatud riigikoolivalitsuse poolt 7. veebruaril 1929 a. nr. 24602 all: „Tunnistada Narva linnas kuueklassiline algkool sunduslikuks 1. jaanuarist 1929 a. kõigi laste kohta, kes elutsevad linna piirides ja 1. augustist 1929 a. ei ole vabastatud sunduslikust algkoolist“.

Narvas, 23. veebruaril 1929 a. Nr. 307.

Linnapea Hermann.

Sekretär Fr. Verberg.